

**ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ**  
**акредитаційної експертизи щодо підготовки фахівців**  
**освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»**  
**спеціальності 5.03040101 «Правознавство»**  
**галузі знань 0304 «Право»**  
**у Кіцманському коледжі Подільського державного аграрно-технічного**  
**університету**

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у ВНЗ та вищих професійних училищах» із змінами і доповненнями та наказу Міністерства освіти і науки України від 07.05.2018 р. № 622-л «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

**Голова експертної комісії:**

Виконувач обов'язків завідувача кафедри  
державно-правових дисциплін Харківського  
національного університету імені В.Н. Каразіна,  
доктор юридичних наук, професор

Д.М.Лук'янець

**Член комісії:**

голова циклової комісії суспільних дисциплін  
і правознавства Університетського коледжу  
Київського університету імені Бориса Грінченка

Н.К Бурдіна

з 04 по 06 червня 2018 року розглянула подані матеріали акредитаційної справи та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності коледжу вимогам акредитації освітніх послуг за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство».

Перевірка проводилась за такими напрямками:

- достовірність інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України навчальним закладом разом із заявою про акредитацію;
- підтвердження відповідності показників діяльності Кіцманського коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету установленим законодавством вимогам щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення;
- підтвердження відповідності освітньої діяльності державним вимогам з акредитації щодо підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст.

За результатами проведеної експертизи встановлено:

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

## 1. Загальна характеристика коледжу

Кіцманський коледж Подільського державного аграрно-технічного університету – відокремлений структурний підрозділ Подільського аграрно-технічного університету та акредитований за I рівнем.

Коледж здійснює свою діяльність на підставі ліцензії Міністерства освіти і науки України серія АЕ № 636463 від 10.06.2015, Статуту Подільського ДАТУ та Положення коледжу, затвердженого Подільським ДАТУ 28.09.2017.

В листопаді 1944 року за ініціативою Наркомзему України з метою підготовки місцевих кадрів сільського господарства на базі навчального корпусу колишньої гімназії та земельних угідь сільськогосподарської школи було організовано Кіцманський сільськогосподарський технікум. (Наказ №1174 від 14 листопада 1944 року). В технікумі було створено 3 відділи: агрономічний, ветеринарний, зоотехнічний - по 30 чоловік плану набору на кожний. Перший випуск спеціалістів відбувся в 1948 році.

З 1952 року при технікумі було відкрито заочний відділ. Наказом №38 від 20 квітня 1973 року на базі зооветеринарного технікуму та колгоспу «Радянська Буковина» було створено Кіцманський радгосп-технікум.

На підставі наказу № 232 від 25 липня 1997 року Міністерства сільського господарства і продовольства України «Про поділ Кіцманського радгоспу-технікуму Чернівецької області» було ліквідовано Кіцманський радгосп-технікум і створено на його базі Кіцманський державний аграрний технікум та два державні сільськогосподарські підприємства «Суховерхівське» та «Кіцманське». Згідно з наказом Міністерства аграрної політики України №88 від 28 лютого 2006 року Кіцманський державний аграрний технікум реорганізовано у відокремлений структурний підрозділ – Кіцманський технікум Подільського державного аграрно-технічного університету. З 19 вересня 2017 року Кіцманський технікум Подільського державного аграрно-технічного університету перейменовано в Кіцманський коледж Подільського державного аграрно-технічного університету. Поштова адреса коледжу: 59300, Чернівецька обл., м. Кіцмань, вул. Миколайчука, 3, телефон, факс (03637) 2-36-77, E-mail: [kdat@ukr.net](mailto:kdat@ukr.net). Код ЄДРПОУ 34639115.

З 2009 року директором коледжу є викладач вищої категорії, Філіпчук Юрій Михайлович.

Навчальний заклад здійснює освітню діяльність у відповідності до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових актів з питань освіти.

Освітній процес та практичну підготовку студентів в коледжі організовують та спрямовують 3 відділення: агроземлевпорядкування, ветеринарної медицини, економіко-правове та 7 предметних (циклових) комісій, з яких 5 є випускаючими – комісія економічних дисциплін, комісія агрономічних дисциплін, комісія юридичних дисциплін, комісія ветеринарних дисциплін, комісія землевпорядних дисциплін.

Матеріально-технічна база коледжу постійно оновлюється та вдосконалюється. До неї входить три навчальні корпуси, навчально-виробнича

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

майстерня, 2 гуртожитки, в одному з яких розташовані приміщення медпункту, бібліотеки та їдальні. Загальна площа будівель становить 15252,0 кв. м. з неї навчальна площа становить 6592,79 кв. м.

Корисні площі гуртожитку та навчально-лабораторного корпусу забезпечують потреби студентів денної та заочної форми навчання на 100 %.

Головним завданням коледжу є здійснення освітньої діяльності, яка включає навчальну, виховну, методичну роботу. Освітній процес регламентується графіком, складеним у відповідності до навчальних планів кожної спеціальності і розроблених на підставі освітньо-професійних програм.

Робота всіх структурних підрозділів скоординована, передбачена чіткість діяльності кожної ланки освітнього процесу, проводиться систематичний контроль за виконанням намічених заходів.

Коледж готує фахівців, орієнтованих на роботу в сучасних умовах за галузями знань та спеціальностями, наведеними в таблиці 1:

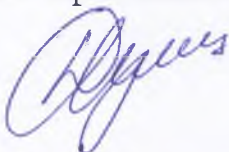
Таблиця 1.

№ з/п	Галузь знань	Спеціальність	Ліцензований обсяг прийому, форми:	
			денна	заочна
1.	0305 Економіка та підприємництво	5.03050901 Бухгалтерський облік	25	25
2.	0304 Право	5.03040101 Правознавство	40	25
3.	1101 Ветеринарія	5.11010101 Ветеринарна медицина	60	-
4.	0801 «Геодезія і землеустрій»	5.08010102 Землепорядкування	50	25
5.	0901 «Сільське господарство і лісництво»	5.09010103 Організація ведення фермерського господарства	25	-
6.	0901 «Сільське господарство і лісництво»	5.09010103 «Виробництво і переробка продукції рослинництва»	25	20
	0306 Менеджмент і адміністрування	5.03060101 «Організація виробництва»	30	-
	Разом:		255	95

Прийом студентів не перевищує встановленого ліцензованого обсягу. Фінансування підготовки фахівців у коледжі здійснюється за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

В освітній діяльності коледжу використовуються інформаційно-комунікаційні та професійно-орієнтовані технології, які спрямовані на формування гармонійно розвинутої особистості, здатної до професійної мобільності. Головним завданням коледжу є здійснення освітньої діяльності, яка включає навчальну, виховну, методичну роботу.

Педагогічна і методична ради коледжу планують і проводять заходи, спрямовані на підвищення ефективності освітнього процесу. Педагогічний Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

колектив коледжу працює над проблемою «Інновація як умова ефективної організації навчального процесу на шляху підвищення фахового росту (рівня) майбутнього спеціаліста».

Виховна робота у коледжі ґрунтується на ряді концептуальних положень Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Професійне виховання тісно пов'язане з патріотичним вихованням, з усвідомленням студентом своєї ролі у майбутньому України, з бажанням удосконалювати свої професійні навички, виховувати в собі почуття самопожертви, вчитися героїзму, співчуття, прагнення бути прикладом для інших. Протягом року в закладі проведено цілий ряд заходів патріотичного спрямування відповідно до плану виховних заходів.

Заходи, що проведуться в коледжі дають можливість розкрити творчий потенціал студентської молоді, сформувані почуття відданості своїй державі на прикладах героїчної боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, прищеплення поваги до захисників України, які відстоюють незалежність України, активізувати такі моральні цінності як гуманність, добро та любов. Серед них слід відмітити: «Таланти твої, першокурснику!», «Студент року», «Містер і міс коледжу», «Козацькі забави», «Шевченківські дні», «Андріївські вечорниці», «Посвята в студенти» тощо. Куратори груп разом із студентами академічних груп організовують різноманітні виховні години.

За ініціативою студентів та викладачів коледжу проводяться науково-практичні конференції, круглі столи, семінари із залучення фахівців різних галузей суспільного виробництва. Так, на базі коледжу були проведені міжвузівські студентські конференції з питань пенсійної реформи та прав людини.

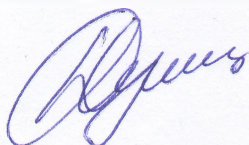
Підготовка фахівців зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство» здійснюється в коледжі з 1991 року на денній та заочній формах навчання. Ліцензований обсяг прийому на навчання становить 40 та 25 осіб відповідно. Навчання здійснюється за державним замовленням і на контрактній основі за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Питання безперервності, наступності та ступеневості підготовки фахівців реалізується шляхом вступу випускників спеціальності 5.03040101 «Правознавство» на подальше навчання до:

Буковинського університету,  
Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича,  
Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»;  
Львівського державного університету внутрішніх справ;  
ЦДН «Чернівецький інститут» ПрАТ «ВНЗ «МАУП»;  
Економіко-правничого інституту, м.Чернівці» ПВНЗ «Західноукраїнський економіко-правничий університет»;  
інших закладів вищої освіти.

Загальні показники діяльності коледжу наведені в таблиці 2.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

Таблиця 2.

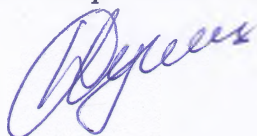
**Загальні показники розвитку Кіцманського коледжу  
Подільського державного аграрно-технічного університету**

№ п/п	Показник	Значення показника
1	2	3
1	Рівень акредитації ВНЗ	-
2	Кількість ліцензованих спеціальностей	7
3	Кількість спеціальностей, акредитованих за: – 1 рівнем – 2 рівнем – 3 рівнем – 4 рівнем	7 — — —
4	Контингент студентів на всіх курсах навчання(на 01.10 відповідного року) – на денній формі навчання – на інших формах навчання (заочна форма)	519 446 73
5	Кількість факультетів (відділень)	3
6	Кількість кафедр (предметних комісій)	8
7	Кількість співробітників (всього) в т.ч. педагогічних	129 67
8	Серед них: – докторів наук, професорів, осіб % – кандидатів наук, доцентів, осіб % – викладачів вищої категорії, осіб %	— — 33 / 49,25
9	Загальна навчальна площа будівель, кв. м.	6592,79/6118,79
10	Загальний обсяг державного фінансування (тис. грн.)	11759,275
11	Кількість посадкових місць в читальному залі	120
12	Кількість робочих місць з ПЕОМ для студентів – (у т.ч. з виходом в Інтернет)	39 29

Експертна комісія, перевіrivши оригінали, констатує наявність в навчальному закладі всіх засновницьких документів, які представлені в повному обсязі і відповідають державним стандартам:

- Статут Подільського державного аграрно-технічного університету.
- Положення про Кіцманський коледж Подільського державного аграрно-технічного університету,
- Виписка з Єдиного Державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців – Подільський державний аграрно-технічний університет,
- Виписка з Єдиного Державного реєстру підприємств та організацій України - Подільський державний аграрно-технічний університет,

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

- Витяг з Єдиного Державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – Кіцманський коледж Подільського державного аграрно-технічного університету,
- Довідка про присвоєння ідентифікаційного номеру в ЄДЕБО.
- Ліцензія на здійснення освітньої діяльності,
- Ліцензія на здійснення освітньої діяльності,
- Наказ про переоформлення ліцензій,
- Акт узгодження переліку спеціальностей,
- Сертифікат про акредитацію спеціальності 5.03040101 «Правознавство».

Документи оформлені та зберігаються у відповідності до чинного законодавства.

**Висновок:** достовірність інформації акредитаційної справи, поданої коледжем до Міністерства освіти і науки України, перевірено на підставі оригіналів відповідних документів. Проведений аналіз свідчить, що діяльність Кіцманського коледжу Подільського ДАТУ проводиться у відповідності до вимог чинних нормативних актів і може забезпечити необхідний рівень підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності, що акредитується.

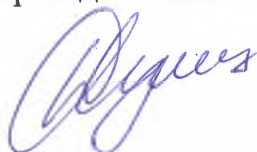
## 2. Формування контингенту студентів

Однією з найважливіших ланок формування контингенту студентів та роботи навчального закладу в цілому є профорієнтаційна робота. Фундаментальною основою на формування контингенту студентів також впливає матеріально-технічна база, ретельно підібраний кадровий склад викладачів та рівень працевлаштування випускників. Формування контингенту студентів здійснюється у відповідності з потребами району та області у фахівця заявленої спеціальності, а також відповідно до встановленого ліцензованого обсягу прийому.

Кіцманський коледж Подільського ДАТУ під час формування контингенту студентів проводить єдину профорієнтаційну програму цільового набору абітурієнтів. У Кіцманському коледжі Подільського ДАТУ проводять Дні відкритих дверей, під час яких надаються роз'яснення щодо умов вступу на спеціальність 5.03040101 «Правознавство» основних аспектів прийому на навчання. Організація і проведення прийому студентів здійснюється на підставі Примірного положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, Умов прийому на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, Правил прийому до Кіцманського коледжу Подільського ДАТУ та інших нормативно-правових документів.

Відповідно до Закону України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», постановами Кабінету Міністрів України від 21 липня 1992 р. № 408 «Про пільги для сільської молоді при прийомі до вищих навчальних закладів, удосконалення системи перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів» від 7

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

вересня 1993 р. та квоти прийому абітурієнтів проводиться їх прийом до Кіцманського коледжу Подільського ДАТУ. Порядок прийому, перелік документів, які необхідно подати зазначається в правилах прийому до коледжу, розроблених відповідно до Умов прийому і затверджених в установленому порядку. Прийому передують також відповідна профорієнтаційна робота, яка проводиться членами відбіркової комісії та викладачами коледжу із застосуванням різних способів як поширення інформації, так і проведення зустрічей - відкритих дверей з абітурієнтами.

Для вступників створені умови для ознайомлення з ліцензіями на здійснення освітньої діяльності, Правилами прийому, Планом роботи відбіркової комісії, з попередніми обсягами державного замовлення. Кіцманський коледж Подільського ДАТУ тримає постійний зв'язок з районним управлінням сільського господарства, звідки надходять цільові направлення з місць постійного проживання вступників. Географія надходження заяв від вступників охоплює практично всі райони Чернівецької області, частину Івано-Франківської, Тернопільської та Закарпатської областей.

До основних заходів щодо організації та проведення профорієнтаційної роботи в коледжі можна віднести:

- підготовку та розповсюдження агітаційних матеріалів, інформації про коледж та публікації в періодичну пресу, презентації на місцевому телебаченні;

- удосконалення Web-сайту коледжу, що дає можливість популяризувати заклад освіти шляхом розміщення повної вичерпної інформації про життя коледжу;

- створення рекламного диску про коледж в цілому та про кожну спеціальність зокрема, який розповсюджується серед випускників шкіл;

- до профорієнтаційної роботи широко залучаються органи студентського самоврядування, організовуються масові заходи для абітурієнтів - «Дні відкритих дверей», зустрічі, виступи студентського художнього колективу в школах міста та району;

- під час проходження студентами виробничих практик проводиться профорієнтаційна робота на місцях практик, а також в канікулярний період за місцем проживання студентів;

- на належному рівні організовується робота відбіркової комісії, оновлюються та поповнюються куточки наочної агітації, виставка технічної творчості студентів, різноманітні фотоматеріали про коледж;

- за кожною предметною (цикловою) комісією викладачів коледжу закріплені школи міста, району та сусідніх районів для проведення профорієнтаційної роботи;

- відновлюються та встановлюються зв'язки з випускниками коледжу минулих років, які успішно працюють в тій чи іншій галузі суспільного виробництва та залучаються до проведення профорієнтаційної роботи,

- щорічно проводиться захід «Зустріч випускників всіх поколінь», під час якого укріплюються зв'язки з випускниками коледжу, проводяться зустрічі зі студентами.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

Формування контингенту студентів коледжу здійснювалося за державним замовленням та контрактною формою. Показники прийому за 2015-2017 р.р. відповідають ліцензованому обсягу підготовки молодших спеціалістів; результати прийому розглядаються на засіданнях циклових комісій, педагогічної та адміністративної рад коледжу (таблиця 3).

Таблиця 3.

**Формування контингенту студентів  
спеціальності 5.03040101 «Правознавство»**

№ п/п	Показник	Роки		
		2015 рік	2016 рік	2017 рік
1	2	3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (денна/заочна форма)	40/25	40/25	40/25
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	9	31	20
	• денна форма	9	13	20
	в т.ч. за держзамовленням	-	10	8
	• заочна форма	-	18	-
	в т.ч. за держзамовленням	-	-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання			
	• денна • заочна	11 0	18 18	27 0
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення			
	• денна форма • заочна	- -	1,6 -	2,9 -

\* дані щодо контингенту студентів в таблиці відповідають даним внесених до ЄДЕБО

З метою підвищення зацікавленості студентів у навчанні в коледжі організована робота клубів за інтересами, предметних гуртків, гуртків художньої самодіяльності, спортивних секцій.

Обдаровані студенти залучені до дослідницької роботи, беруть участь у олімпіадах та конкурсах, виступають з доповідями на міських, обласних, всеукраїнських науково-практичних конференціях. Кращі студенти морально та матеріально заохочуються.

У період адаптації студентів нового прийому проводиться їх анкетування з метою виявлення типу особистості, її темпераментних характеристик, здібностей, захоплень. Матеріали анкетування аналізуються керівниками студентських груп, обговорюються на засіданнях циклової комісії, адміністративної та педагогічної рад, використовуються для організації індивідуальної роботи зі студентами, згуртування колективів студентських груп, дослідження психологічних особливостей студентів.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець



**Висновок:** Експертна комісія підтверджує, що організаційні та профорієнтаційні заходи коледжу забезпечують якісне формування контингенту студентів. Контингент студентів спеціальності 5.03040101 «Правознавство» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» формується згідно чинного законодавства. Підготовка фахівців зі спеціальності здійснюється в межах встановленого ліцензованого обсягу.

### 3.Зміст підготовки фахівців

Підготовка фахівців за спеціальністю 5.03040101 «Правознавство» здійснюється відповідно до стандартів вищої освіти:

- освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста за спеціальністю 5.03040101 «Правознавство»;
- варіативної частини освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство»;
- освітньо-кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста з права;
- варіативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста з права;
- засобів діагностики якості вищої освіти молодшого спеціаліста з права.

Організацію освітньої діяльності визначає навчальний план зі спеціальності, який розглянуто і схвалено педагогічною радою коледжу, вченою радою Подільського ДАТУ та затверджений ректором університету і директором коледжу. Навчальний план складається з трьох основних циклів навчальних дисциплін і практичного навчання.

На кожний рік навчання розроблені робочі навчальні плани. В планах витримані співвідношення навчального часу між циклами підготовки. Програми курсів, що викладаються, постійно коригуються з урахуванням сучасних досягнень науки та змін у галузі інформаційних технологій, правової і фінансової політики держави.

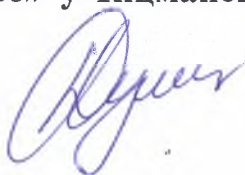
Безпосереднім документом, в якому вказані форми, види занять, зміст заняття, види контролю є робочі навчальні програми з дисциплін, які складені викладачами коледжу на підставі типових навчальних програм та програм, розроблених ДУ «НМЦ «Агроосвіта». Проведення екзаменів та заліків підтверджено заліково-екзаменаційними відомостями, оформленими згідно вимог, записами в журналах навчальних досягнень, залікових книжках.

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання знань, вмінь і практичних навичок. Аналіз успішності студентів проводиться двічі на рік на педагогічній раді, результати рубіжного контролю аналізуються на засіданнях адміністративної ради та циклових комісій.

Експертна комісія зазначає, що освітня діяльність у коледжі забезпечена навчальними програмами в повному обсязі. Формування дисциплін вибіркової частини ОПП враховує напрямки розвитку сучасного правознавства.

**Висновок:** зміст підготовки молодших спеціалістів за спеціальністю 5.03040101 «Правознавство» у Кіцманському коледжі Подільського ДАТУ

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

відповідає галузевим стандартам вищої освіти та державним вимогам з акредитації.

#### 4. Кадрове забезпечення

Експертною комісією перевірено кадрове забезпечення спеціальності 5.03040101 «Правознавство». Перевірка показала, що викладацький склад, який забезпечує навчальний процес вказаної спеціальності, відповідає діючим вимогам. Склад педагогічного персоналу відповідає наказам про призначення на посаду, особовим справам викладачів, їх трудовим книжкам.

Підготовку фахівців спеціальності 5.03040101 «Правознавство» забезпечує 19 викладачів, які працюють на постійній основі. З них десять осіб (52,6%) мають вищу категорію, в тому числі шість осіб – педагогічне звання «Викладач-методист», вісім осіб (42,1%) – першу категорію і одна особа (5,3%) – другу категорію. До викладацької діяльності залучаються викладачі, які мають практичний досвід роботи.

Випусковою цикловою комісією зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство» є циклова комісія юридичних дисциплін, яку очолює спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Сорохан Аліна Іванівна, працює в коледжі з вересня 2000 року. В складі циклової комісії вісім викладачів, які працюють на постійній основі. Двоє викладачів (25 %) викладачів мають вищу категорію (у т.ч. 1 викладач-методист), 5 (62,5%) - спеціалісти першої категорії та 1 (12,5) – спеціаліст другої категорії.

Науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями у коледжі немає.

Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години:

- циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки – 61% ;
- циклу фундаментальної підготовки – 33%;
- циклу професійної та практичної підготовки – 41%.

Викладачі циклової комісії юридичних дисциплін активно впроваджують інноваційні технології навчання, постійно працюють над підвищенням професійної майстерності та ділової кваліфікації. В своїй роботі використовують досвід не тільки викладачів коледжу, а й інших навчальних закладів.

Кожні 5 років усі викладачі коледжу підвищують кваліфікацію у формі курсової перепідготовки при ННІ післядипломної освіти Національного університету біоресурсів і природокористування, Інституті післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, Київському університеті ринкових відносин. Підвищення кваліфікаційного рівня педагогів відбувається згідно з перспективним планом курсової підготовки, погодженим з педагогічною радою та затвердженим директором коледжу. Курсове підвищення кваліфікації поєднується з процесами атестації. Атестація викладачів проводиться згідно з Типовим положенням про атестацію педпрацівників України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 06.10.2010 р.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

№930 зі змінами і доповненнями, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.12.2011 р. №1473, наказом Міністерства освіти і науки України від 08.08.2013 р. № 1135. Порушень у проведенні атестації не виявлено. Документальне оформлення атестації педпрацівників коледжу відповідає вимогам. Документація та планування роботи атестаційної комісії ведуться на належному рівні. У 2018 році було атестовано 11 викладачів із 65, у т.ч. 1 викладач циклової комісії юридичних дисциплін.

**Висновок: якісний склад викладачів коледжу відповідає державним вимогам з акредитації і дозволяє в повному обсязі забезпечити реалізацію освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство».**

## 5. Матеріально-технічне забезпечення

Експертна комісія на місці ознайомила з станом навчальних корпусів, гуртожитку, обладнанням навчальних приміщень і дійшла висновку, що для провадження освітньої діяльності у Кіцманському коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету створена сучасна матеріально-технічна база, яка забезпечує проведення освітнього процесу, спортивно-масової роботи і організацію дозвілля студентської молоді. Матеріально-технічна база коледжу поповнюється виключно за рахунок власних коштів, отриманих від надання освітніх послуг.

Експертною комісією проведена перевірка оригіналів документів, що засвідчують право володіння і користування приміщеннями для здійснення освітньої діяльності та стан матеріально-технічного забезпечення навчального процесу в коледжі. Перевірені документи відповідають дійсності.

Матеріально-технічна база коледжу включає три навчальні корпуси, які відповідають паспортним даним і встановленим санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил охорони праці та пожежної безпеки. Загальна площа комплексу споруд становить 15252,0 м<sup>2</sup> р. з неї загальна навчальна площа – 6592,79 м<sup>2</sup> (в т.ч. приміщення для занять студентів – 6118,79 м<sup>2</sup>).

До складу навчального комплексу входять:

– навчальний корпус №1 загальною площею 3926,64 м<sup>2</sup>, навчальний корпус №2 загальною площею 1508,84 м<sup>2</sup>, навчальний корпус №3 загальною площею 1157,31 м<sup>2</sup>, спортивна зала, тир, їдальня, навчально-виробнича майстерня та інші приміщення;

– два сучасних гуртожитки розраховані на 300 місць, і на 100 відсотків забезпечує поселення студентів.

Наявні споруди і будівлі відповідають паспортним даним і санітарно-технічним вимогам. Кабінети, лабораторії, майстерні в основному обладнані відповідно до діючих переліків типового обладнання, мають відповідне технічне забезпечення.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

Для прийому заліків, виконання розрахунків та проведення практичних робіт і навчальних практик студентів спеціальності 5.03040101 «Правознавство» функціонує 2 комп'ютерних класи.

Освітній процес ведеться у 66 кабінетах. Забезпеченість навчальними приміщеннями відповідає ліцензійним вимогам.

В навчальному корпусі обладнана бібліотека, до складу приміщень якої входять: читальна зала на 120 робочих місць та допоміжні приміщення. Загальна площа бібліотеки – 432 м<sup>2</sup>. Бібліотечний фонд становить 56528 одиниць зберігання, з яких юридична література становить 2404 одиниці.

В навчальному процесі для забезпечення спеціальності використовуються 2 мультимедійних комплекси, 34 персональних комп'ютерів та ноутбук. Комп'ютерні лабораторії та читальна зала підключені до Internet.

Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів становить 6,6 при нормативі 6.

Кабінети забезпечені необхідним обладнанням, інвентарем, обчислювальною технікою, технічними засобами навчання та протипожежними засобами. Оформлення кабінетів відповідає їх профілю згідно з вимогами навчальних планів і програм. В кабінетах є підсобні приміщення, де зберігається роздатковий матеріал, інструктивні, нормативні та законодавчі акти відповідно до робочих навчальних програм.

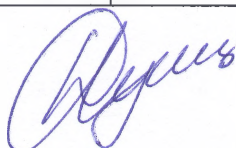
Для підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство» використовуються комп'ютерні ліцензовані програми. Обладнання, устаткування та програмне забезпечення комп'ютерних лабораторій наведено в таблиці 4.

Таблиця 4

**Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, які забезпечують виконання начального плану зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство»**

Найменування комп'ютерної лабораторії, її площа	Найменування навчальної дисципліни	Модель і марка персональних комп'ютерів, їх кількість	Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих)	Доступ до Інтернету, наявність каналів доступу (так/ні)
Кабінет інформатики та комп'ютеризації виробництва, 48, 8 м <sup>2</sup>	Інформатика і комп'ютерна техніка	11, AMD Athlon Dual Core 2.7 ГГц  <b>Всього: 11 шт.</b>	Ліцензована програма – “Excel Assistant” Ліцензована програма - Електронні презентації MS Power Point Ліцензований пакет Microsoft Windows XP Rus Ліцензований пакет прикладних програм Microsoft Office 2003	так

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

			Ліцензована програма Пенсійного фонду України АРМ РW 2,35 W	
Кабінет інформатики та комп'ютерних технологій, 48,4 м <sup>2</sup>	Інформатика і комп'ютерна техніка	Intel Celeron 1,80 ГГц Монітор Samsung 1 шт. Intel Pentium II 266МГц Монітор Samsung 3 шт. AMD K-6-2 266МГц Монітор Samsung 1 шт. AMD K-6 266МГц Монітор Samsung 2 шт. Intel Pentium MNX 200МГц Монітор Samsung 2 шт. Intel Pentium MMX 166МГц Монітор Samsung 1 шт. <b>Всього: 10 шт.</b>	Ліцензована програма – “Excel Assistant” Ліцензована програма - Електронні презентації MS Power Point Ліцензований пакет Microsoft Windows XP Rus Ліцензований пакет прикладних програм Microsoft Office 2003 Ліцензована програма Пенсійного фонду України АРМ РW 2,35 W	так
Кабінет основ інформатики та обчислювальної техніки, 40,5 м <sup>2</sup>		Intel Pentium II 233МГц, 1 шт. Intel Celeron 233МГц, 1 шт. Intel Pentium MMX 166МГц, 3 шт. Intel Pentium MMX 133МГц, 3 шт. <b>Всього: 8 шт.</b>	Ліцензована програма – “Excel Assistant” Ліцензована програма - Електронні презентації MS Power Point Ліцензований пакет Microsoft Windows XP Rus Ліцензований пакет прикладних програм Microsoft Office 2003 Ліцензована програма Пенсійного фонду України АРМ РW 2,35 W	так
Кабінет курсового та дипломного проектування 31,8 м <sup>2</sup>		Intel Pentium IV 2,70ГГц, 4 шт. Intel Celeron 526МГц, 1 шт. <b>Всього: 5 шт.</b>	Ліцензована програма – “Excel Assistant” Ліцензована програма - Електронні презентації MS Power Point Ліцензований пакет Microsoft Windows XP Rus Ліцензований пакет прикладних програм Microsoft Office 2003	так



Стан та оформлення кабінетів відповідає санітарно-гігієнічним та естетичним вимогам. У коледжі здійснюється постійний контроль за обліком і збереженням обладнання, меблів, наочних посібників. У кожному підрозділі (кабінетах, гуртожитку) щорічно проводиться інвентаризація матеріальних цінностей.

Проводиться належна робота з охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії: здійснюється систематичний контроль за дотриманням правил техніки безпеки, протипожежної безпеки у навчальних корпусах та гуртожитку. У кабінетах та лабораторіях ведуться журнали інструктажу з техніки безпеки

**Висновок:** стан матеріально-технічної бази коледжу, комп'ютерне забезпечення, достатня кількість спеціалізованих кабінетів і лабораторій, забезпеченість навчальною літературою сприяють належній підготовці молодших спеціалістів, відповідають державним вимогам з підготовки фахівців за спеціальністю, що акредитується. Рівень забезпечення навчального процесу кабінетами, лабораторіями та нормативно-правовою документацією, первинними документами відповідають вимогам акредитації.

## 6. Навчально-методичне забезпечення

Планування та організація освітньої діяльності у коледжі здійснюється згідно з нормативними та інструктивними документами Міністерства освіти і науки України, Положенням про організацію освітнього процесу у коледжі.

Ознайомившись зі станом навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності, експертна комісія встановила, що адміністрація, керівники структурних підрозділів, викладачі коледжу дотримуються вимог і положень нормативних документів з організації, управління та проведення освітньої діяльності.

Освітній процес регламентується графіком організації навчального процесу, розкладом занять, який складається відповідно до нормативних вимог, графіком проведення практичної підготовки студентів та контрольних заходів. Протягом навчального року графік організації навчального процесу не змінюється. Розклад занять, що складається своєчасно на кожний семестр затверджується директором коледжу, погоджується профспілковим комітетом коледжу та органами студентського самоврядування, забезпечує необхідні умови проведення лекційних, практичних та семінарських занять.

Навчально-методичне забезпечення дисциплін удосконалюється й оновлюється з метою підвищення якості викладання навчальних дисциплін і оптимізації освітньої діяльності.

Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство» здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про Кіцманський коледж Подільського ДАТУ, затвердженого директором коледжу, Освітньо-

кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста спеціальності 5.03040101 «Правознавство», Освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста спеціальності 5.03040101 «Правознавство», засобів діагностики якості вищої освіти.

На підставі державних стандартів у коледжі розроблено та затверджено навчальний план зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство». З усіх навчальних дисциплін навчального плану розроблено комплекси навчально-методичного забезпечення, які включають програми навчальних дисциплін, практик, робочі навчальні програми, тексти лекцій, інструктивні матеріали, плани семінарських занять, завдання для проведення практичних занять, екзаменаційні білети, комплексні контрольні роботи (ККР), завдання для самостійної роботи студентів, методичні вказівки щодо їх виконання, критерії оцінювання знань і вмінь студентів. Інформаційний банк методичних посібників, розроблених викладачами коледжу, у друкованому вигляді розміщений у методичному кабінеті.

Циклова комісія юридичних дисциплін працює над методичною проблемою «Формування конкурентоспроможного спеціаліста, гармонійно розвиненої особистості, фахівця з права, здатного ефективно працювати і навчатися».

Рівень забезпеченості навчальною, навчально-методичною, довідниковою літературою дисциплін циклів підготовки студентів даної спеціальності складає 100%.

Окрім наявних бібліотечних фондів фахова література представлена в електронній формі і знаходиться у вільному доступі у локальній мережі для студентів денної та заочної форм навчання.

Робота педагогічної, методичної рад та циклових комісій характеризується системністю, планується на навчальний рік, ведуться протоколи засідань. Двічі на рік на педраді аналізується навчально-методична та виховна робота. На засіданнях також розглядаються питання впровадження інноваційних технологій у навчальний процес, проблемні питання навчання та виховання студентів, приймаються відповідні рішення.

Практична підготовка студентів проводиться відповідно до Положення «Про проведення практики студентів ВНЗ України», затвердженого наказом МОНУ від 08.04.1993 р. № 93, та графіка навчального процесу і складається з навчальної та виробничої практик. Методичне забезпечення практик включає програми практик, робочі програми, методичні вказівки щодо проходження практик, ведення щоденників, написання звітів, зразки необхідних додатків.

Програми проведення практик складені з урахуванням вимог освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста з права.

Державна атестація випускників проводиться у формі державного екзамену з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, що включає тестові, практичні та теоретичні завдання. Викладачами розроблені програма, методичні вказівки, тестові завдання для проведення атестації випускників відповідно вимог ОКХ, ОПП, ЗД зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство».

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

Склад державної екзаменаційної комісії щорічно затверджується наказом директора коледжу (голова ДЕК затверджується наказом ректора Подільського ДАТУ).

**Висновок:** педагогічним колективом коледжу створено навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство», яке відповідає державним акредитаційним вимогам і постійно поповнюється та удосконалюється відповідно до сучасних вимог.

## 7. Інформаційне забезпечення

В навчальному корпусі обладнана бібліотека, до складу приміщень якої входять: читальна зала на 120 робочих місць та допоміжні приміщення. Загальна площа бібліотеки – 432 м<sup>2</sup>. Читальна зала забезпечена сучасними персональними комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет. Бібліотечний фонд становить 56528 примірників сучасної навчальної, наукової та методичної літератури, з яких 2404 примірників фахової юридичної літератури, підручників та навчальних посібників. Бібліотека Кіцманського коледжу Подільського ДАТУ для забезпечення спеціальності передплачує 8 сучасних періодичних фахових видань, в тому числі журнали «Право України», «Підприємництво, господарство і право», «Вісник прокуратури» тощо.

До складу електронного фонду бібліотеки увійшли навчально-методичні комплекси дисциплін, розроблені викладачами коледжу, а також 125 одиниць підручників в електронному вигляді.

Постійно оновлюється система інформаційно-правового забезпечення «ЛІГА: Закон».

Щорічне оновлення фонду бібліотеки коледжу новою літературою дозволяє належним чином забезпечити навчальний процес.

**Висновок:** інформаційне забезпечення підготовки молодших спеціалістів спеціальності 5.03040101 «Правознавство» відповідає державним акредитаційним вимогам.

## 8. Якісні характеристики підготовки фахівців

Кіцманському коледжі Подільського ДАТУ створена внутрішня система управління якістю освіти, що складається із взаємопов'язаних елементів. Основними принципами управління якістю освіти є:

Орієнтація на споживача - вивчення потреб і оцінка ступеня задоволення споживачів;

Залучення всього персоналу – кожний працює для досягнення певної мети;

Роль керівництва – вивчення створення умов для розвитку організації;

Процесний підхід – орієнтація процесу на кінцевий результат;

Системний підхід - поліпшення діяльності всієї організації;

Прийняття рішень на основі фактів;



Постійне вдосконалення - стратегія організації на покращення продукції, процесу системи управління;

Співробітництво для взаємної вигоди.

Підготовка фахівців заявленої спеціальності в Кіцманському коледжі Подільського ДАТУ проводиться відповідно до навчального плану та програм навчальних дисциплін. Розходжень у найменуваннях та обсягах дисциплін, що вивчаються, практик та інших видах навчального навантаження не виявлено.

Під час роботи експертної комісії з метою контролю якості підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство» були проведені комплексні контрольні роботи (таблиця 5).

Таблиця 5

**Зведена відомість  
результатів виконання експертних комплексних контрольних робіт  
студентів спеціальності 5.03040101 «Правознавство»**

№ з/п	Дисципліни	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки, з них								Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
						«5»		«4»		«3»		«2»			
				кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%		
<b>Дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки</b>															
1.	Основи економічної теорії	ПВ-21	12	12	100	0	0	7	58	5	42	0	0	100	58
2.	Історія України	ПВ-21	12	12	100	1	9	7	58	4	33	0	0	100	66
3.	Культурологія	ПВ-21	12	12	100	3	25	4	33	5	42	0	0	100	58
	<b>Разом по циклу:</b>		<b>36</b>	<b>36</b>	<b>100</b>	<b>4</b>	<b>11</b>	<b>18</b>	<b>50</b>	<b>14</b>	<b>39</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>100</b>	<b>61</b>
<b>Дисципліни циклу фундаментальної підготовки</b>															
1.	Теорія держави і права	ПВ-31	9	8	89	0	0	4	50	3	38	1	12	88	50
2.	Історія держави і права України	ПВ-41	15	14	93	1	7	6	43	7	50	0	0	100	50
3.	Основи інформатики та обчислювальної техніки	ПВ-21	12	12	100	2	17	5	41,5	5	41,5	0	0	100	58
	<b>Разом по циклу:</b>		<b>36</b>	<b>34</b>	<b>94</b>	<b>3</b>	<b>8</b>	<b>15</b>	<b>45</b>	<b>15</b>	<b>43</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>96</b>	<b>53</b>
<b>Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки</b>															
1.	Організація роботи з кадрами	ПВ-41	15	14	93	1	7	6	43	7	50	0	0	100	50
2.	Кримінальне право	ПВ-41	15	14	93	0	0	7	50	6	43	1	7	93	50
3.	Цивільне та сімейне право	ПВ-41	15	14	93	0	0	7	50	7	50	0	0	100	50
	<b>Разом по циклу:</b>		<b>45</b>	<b>42</b>	<b>93</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>20</b>	<b>48</b>	<b>20</b>	<b>48</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>98</b>	<b>50</b>
	<b>ВСЬОГО</b>		<b>117</b>	<b>112</b>	<b>96</b>	<b>8</b>	<b>7</b>	<b>53</b>	<b>48</b>	<b>49</b>	<b>43</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>98</b>	<b>55</b>

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

У ході експертизи було проведено контрольні роботи з дисциплін циклів: гуманітарної і соціально-економічної підготовки – 36 робіт; фундаментальної підготовки – 34 роботи; професійної та практичної підготовки – 42 роботи. Всього виконано 112 контрольних робіт. При оцінюванні робіт враховувалися аргументованість прийнятих рішень, вміння орієнтуватися в нормативно-правових документах, вміння розв'язувати конкретні практичні завдання.

Загальна успішність виконання контрольних робіт складає:

- з дисциплін циклу гуманітарної і соціально-економічної підготовки – 100%;
- з дисциплін циклу фундаментальної підготовки – 96 %;
- з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки – 98 %.

Якісна успішність виконання контрольних робіт складає з дисциплін циклу:

- гуманітарної і соціально-економічної підготовки – 61%;
- фундаментальної підготовки – 53 %;
- професійної та практичної підготовки – 50 %.

Середній бал виконання контрольних робіт складає з дисциплін циклу:

- гуманітарної і соціально-економічної підготовки – 3,7;
- фундаментальної підготовки – 3,6;
- професійної та практичної підготовки – 3,5.

Результати виконання експертних комплексних контрольних робіт в порівнянні з результатами самоаналізу наведено в таблиці 6.

Таблиця 6.

**Порівняльна відомість  
результатів експертних комплексних контрольних робіт  
з результатами самоаналізу перевірки знань студентів  
спеціальності 5.03040101 «Правознавство»**

Дисципліни	Група	Кількість студентів	Результати самоаналізу		Результати експертних ККР		Відхилення результатів ККР від самоаналізу	
			Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
<b>Дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки</b>								
Основи економічної теорії	ПВ-21	12	100	75	100	58	-	-17,0
Історія України	ПВ-21	12	100	75	100	66	-	-9
Культурологія	ПВ-21	12	100	58	100	58	-	-
<b>Разом по циклу:</b>		<b>36</b>	<b>100</b>	<b>69</b>	<b>100</b>	<b>61</b>	-	<b>-8</b>
<b>Дисципліни циклу фундаментальної підготовки</b>								
Теорія держави і права	ПВ-31	9	100	50	88	50	-12	-
Історія держави і права України	ПВ-41	15	100	50	100	50	-	-
Основи інформатики та обчислювальної техніки	ПВ-21	12	100	66	100	58	-	-8
<b>Разом по циклу:</b>		<b>36</b>	<b>100</b>	<b>55</b>	<b>96</b>	<b>53</b>	<b>-4</b>	<b>-2</b>

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки								
Організація роботи з кадрами	ПВ-41	15	100	50	100	50	-	-
Кримінальне право	ПВ-41	15	93	57	93	50	-	-7
Цивільне та сімейне право	ПВ-41	15	93	57	100	50	+7	-7
<b>Разом по циклу:</b>		<b>45</b>	<b>95</b>	<b>55</b>	<b>97</b>	<b>50</b>	<b>+2</b>	<b>-5</b>
<b>ВСЬОГО</b>		<b>117</b>	<b>98,3</b>	<b>56</b>	<b>97,7</b>	<b>51</b>	<b>-0,6</b>	<b>-5</b>

Наведені показники успішності характеризують достатній рівень фахової підготовки і дотримання вимог акредитації. Розбіжності результатів експертизи та самоаналізу знаходяться в межах допустимого: середній бал – (- 0,1); якісний показник – (- 5 %); абсолютна успішність – (- 0,6 %).

Навчальним планом спеціальності 5.03040101 «Правознавство» передбачено виконання курсових робіт з дисциплін «Цивільне та сімейне право», «Трудове право». Теми курсових робіт затверджуються на засіданні циклової комісії юридичних дисциплін, відповідають сучасній тематиці та кваліфікаційним вимогам.

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт містять тематику робіт, примірні плани, вимоги щодо оформлення курсової роботи, список рекомендованої літератури. Виконана студентом і перевірена керівником курсова робота підлягає обов'язковому публічному захисту при комісії, склад якої затверджується наказом директора коледжу.

В ході акредитаційної експертизи було проведено вибіркочку перевірку курсових робіт з дисциплін «Трудове право» та «Цивільне та сімейне право», результати якої наведено в таблицях 7.1 та 7.2:

Таблиця 7.1

## Результати перевірки курсових робіт з дисципліни «Трудове право»

№ з/п	Прізвище студента	Тема курсової роботи	Оцінка		Примітка
			Під час захисту	Експертна	
1	2	3	4	5	6
1.	Брелюс Н.	Поняття, зміст та порядок укладення трудових договорів	5	5	Тема розкрита в повному обсязі. Простежується глибина та всебічність викладеного матеріалу, робота містить власні висновки. Зауваження до оформлення відсутні.
2.	Лавренюк Є.	Робочий час	5	5	Тема роботи розкрита на належному рівні, містить посилання на використані джерела, містить логічні висновки. Робота не має недоліків в оформленні.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

3.	Нуцуляк Ю.	Види та порядок надання щорічних відпусток	4	4	Курсова робота загалом відповідає встановленим вимогам, виконана на належному рівні, містить логічні висновки. Робота має недоліки в оформленні.
4.	Іваніцький С.	Законодавче регулювання звільнення	4	4	Робота виконана за визначеною темою, план складено в межах досліджуваної теми. Тема розкрита на належному рівні, прослідковується робота з різними джерелами. Робота має недоліки в оформленні.
5.	Бачинська А.І.	Колективні договори і угоди	4	4	Курсова робота загалом відповідає встановленим вимогам, виконана на належному рівні, містить логічні висновки та додатки. Робота має недоліки в оформленні.

Таблиця 7.2

**Результати перевірки курсових робіт  
з дисципліни «Цивільне та сімейне право»**

№ з/п	Прізвище студента	Тема курсової роботи	Оцінка		Примітка
			Під час захисту	Експертна	
1	2	3	4	5	6
1.	Лавренюк Є.	Форми припинення юридичної особи	5	5	Робота повністю розкриває обрану тему та оформлена відповідно до встановлених вимог. Прослідковується логічна послідовність та науковий стиль викладу матеріалу, підведені підсумки по всіх висвітлених питаннях.
2.	Жанський В.	Юридичні особи як суб'єкти цивільного права	4	4	Робота виконана згідно обраної теми, своєчасно з посиланням на норми чинного законодавства. Визначено поняття, ознаки, види, сообливості створення та умови припинення діяльності юридичних осіб. Робота має недоліки в оформленні.
3.	Бачинська Л.	Колективні договори і угоди	4	4	Тема роботи розкрита на належному рівні, містить посилання на використані джерела, містить логічні висновки. Робота має недоліки в оформленні та окремі питання не повністю розкрито.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

4.	Рибчук Н.	Особисті немайнові блага: види та способи захисту	3	3	Тема роботи розкрита на достатньому рівні згідно обраної теми. Визначено види особистих немайнових прав та особи їх захисту. Містить орфографічні помилки, список літератури не відповідає встановленим вимогам, зокрема використано лише одне джерело.
5.	Юрчук А.	Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи	3	3	Тема роботи розкрита на належному рівні, містить посилання на використані джерела. Помилки по тексту, не завжди логічні висновки. Зміст роботи другого питання не відповідає плану.

Експертною комісією встановлено, що тематика та зміст курсових робіт відповідає вимогам навчальної програми. Курсові роботи відповідають темам, які запропоновані ДУ «Навчально-методичний центр «Агроосвіта».

Роботи виконані на матеріалах юридичних установ та організацій, діючих підприємств регіону.

За результатами захисту курсових робіт з дисципліни «Трудове право» показники успішності склали:

- абсолютна успішність – 100,0 %;
- якісний показник – 67 %;
- середній бал – 3,9.

З дисципліни «Цивільне та сімейне право» показники успішності склали:

- абсолютна успішність – 100,0 %;
- якісний показник – 60%;
- середній бал – 3,7.

Суттєвих зауважень до змісту, оформлення курсових робіт немає.

Практична підготовка студентів проводиться відповідно до Положення «Про проведення практики студентів ВНЗ України», затвердженого наказом МОНУ від 08.04.1993 р. № 93, та графіка навчального процесу і складається з навчальної та виробничої практик. Методичне забезпечення практик включає Типову програму практики для студентів спеціальності «Правознавство», яка затверджена ДУ «Навчально-методичний центр «Агроосвіта», 2017 р., робочі програми, методичні вказівки щодо проходження практик, ведення щоденників, написання звітів, індивідуальні завдання та зразки необхідних додатків.

Програми проведення практик складені з урахуванням вимог освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста з права.

Навчальна практика із набуття первинних професійних умінь і навичок проводиться у спеціалізованих навчальних кабінетах.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

Виробничу практику студенти проходять на підприємствах, в установах, організаціях різних форм власності. З підприємствами (установами, організаціями), які є базами практики, укладаються відповідні договори. Співпраця з вказаними підприємствами сприяє отриманню випускниками першого робочого місця.

За підсумками виробничої практики проводяться науково-практичні конференції, «круглі столи» за участю керівників практики від підприємств (установ, організацій). Підсумки практики щорічно обговорюються на засіданнях циклової комісії, педагогічної та адміністративної рад.

Експертна комісія провела вибіркову перевірку звітів з виробничої практики.

Результати перевірки звітів наведені в таблиці 8.

Таблиця 8

### Результати перевірки звітів з виробничої практики

№ з/п	Прізвище студента	Оцінка		Примітка
		Під час захисту	Експертна	
1	Прокіпчук Л.М.	5	5	Програму виробничої практики виконано в повному обсязі згідно змісту. Відповідно до вимог оформлено звіт, щоденник та додатки, виконано індивідуальне завдання. Звітна документація роєкриває структуру, повноваження суддів та посадових осіб районного суду, містить змістову характеристику кримінального, цивільного та адміністративного судочинства, обґрунтовані висновки. Використано сучасні літературні джерела та чинне законодавство. Одержано схвальні відгуки від керівників практики.
2	Євка Н.М.	5	5	Програму виробничої практики виконано в повному обсязі згідно змісту. Звітна документація відповідає вимогам щодо оформлення, висвітлює діяльність органів виконачої служби, її структуру, порядок здійснення виконавчого провадження. В окремих темах присутні приклади практичної діяльності та посилання на додатки.
3	Гнидка Р.В.	4	4	Заплановані теми розкрито правильно, послідовно, зроблено висновки, проаналізовано діяльність районної державної адміністрації. В розділах звіту розкривається теоретичний матеріал з посиланням на діюче законодавство та приклади практики.
4	Кочерган А.Р.	4	4	Звітна документація оформлена в повному обсязі згідно вимог, але є зауваження до окремих тем щодо змісту викладеного матеріалу та відсутності статистичних даних, а також не наводяться приклади з практичної діяльності установи та відсутнє посилання на чинне законодавство.
5	Покора Б.Б.	3	3	Теми звіту розкрито на достатньому рівні, зроблено висновки до тем, але вони є недостатньо повними та змістовними. Додатки до звіту представлено не в повному обсязі.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

Результати проведеної перевірки свідчать про відповідність змісту звітів програмі практики, вимогам і критеріям оцінювання.

Педколективом проводиться цілеспрямована робота з працевлаштування випускників. Для цього в коледжі проводяться зустрічі з працівниками Кіцманського районного центру зайнятості, з представниками роботодавців, випускниками коледжу, які досягли значних успіхів у професійній діяльності.

За результатами моніторингу в 2017 році 50 % випускників коледжу даної спеціальності працевлаштовано; 60 % випускників продовжують навчання у вищих навчальних закладах III-IV р.а. на денній та заочній формах навчання.

Аналіз відгуків з підприємств, установ та організацій свідчить про достатній рівень теоретичної та практичної підготовки випускників, вміння співпрацювати в колективі та професійне відношення до поставлених завдань. Предметна (циклова) комісія юридичних дисциплін підтримує постійний зворотній зв'язок з випускниками спеціальності 5.03040101 «Правознавство».

Для удосконалення дій щодо успішного працевлаштування та адаптації випускників коледжу необхідно продовжувати роботу Центру сприяння працевлаштуванню випускників та студентів, поповнювати банк даних про наявність вакантних робочих місць, підвищувати ефективність співпраці з потенційними роботодавцями.

**Висновок: якість підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство» відповідає державним вимогам акредитації.**

### 9. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

З метою виконання пропозицій Експертної комісії за результатами попередньої акредитаційної експертизи спеціальності 5.03040101 «Правознавство» здійснено наступне:

1. Впроваджено нові підходи до залучення та заохочення абітурієнтів до вступу на заочну форму навчання, а саме:

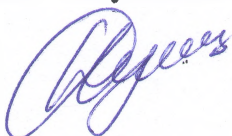
- зустрічі на підприємствах з метою заохочення працівників до навчання для отримання нової спеціальності, або підвищення раніше отриманої кваліфікації;

- робота з районним центром зайнятості щодо перекваліфікації громадян, що втратили місце роботи та перебувають на обліку, як безробітні;

- спільні заходи з міською та районною владою та засобами масової інформації з метою поширення інформації про освітні послуги, які надаються коледжем, в тому числі про заочну форму навчання.

Предметна (циклова) комісія юридичних дисциплін удосконалює та впроваджує методичні матеріали для самостійної роботи студентів з використанням інноваційних технологій навчання з урахуванням особистісно-орієнтованого підходу до підготовки молодшого спеціаліста. Високоєфективні технічні засоби дають можливість використовувати традиційні та інноваційні педагогічні технології, які базуються на принципах оптимізації. Це такі

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

технології як відео-лекції, комп'ютерні презентації, проектні технології, режим он-лайн, науково-пошукова робота студентів.

2. Викладачами предметної (циклової) комісії юридичних дисциплін із залученням студентів спеціальності 5.03040101 «Правознавство» розроблені комплекти комп'ютерних презентацій з усіх дисциплін, що читаються викладачами предметної (циклової) комісії. Крім того, викладачами розроблено електронні підручники з дисциплін, які використовуються студентами під час самостійного опрацювання матеріалу.

Протягом періоду, який пройшов з моменту попередньої акредитації, викладачі проводили роботу з удосконалення методичного забезпечення з урахуванням сучасних вимог до підготовки фахівців у галузі комп'ютерних технологій. Щорічно поновлюються навчально-методичні комплекси з дисциплін, підготовлені методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Студенти звітують перед викладачем за виконану самостійно роботу. Бібліотечний фонд оновлено сучасною літературою за спеціальністю.

**Висновок: всі пропозиції експертної комісії з попередньої акредитації спеціальності 5.03040101 «Правознавство» виконані.**

#### **10. Результати попередньої експертизи акредитаційних матеріалів**

За результатами попередньої експертизи поданих акредитаційних матеріалів акредитаційної справи, експертній комісії МОН, що проводить акредитаційну експертизу у Кіцманському коледжі Подільського державного аграрно-технічного університету, доручено:

1. Надати детальну інформацію про рівень наукової та професійної активності кожного викладача примітки в таблиці в табл. 5.2 стор. 163 в частині не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток до додатку 12 до Ліцензійних умов затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187.

Детальна інформація про рівень наукової та професійної активності кожного викладача коледжу подана в Додатку 1.

2. Звернути увагу на наявність освітньої програми для підготовки молодшого спеціаліста з напрямку 081 «Право».

Освітня програма для підготовки молодшого спеціаліста з напрямку 081 «Право» в коледжі є в наявності і представлена у додатку 2.

3. Порушено вимоги Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності п. 2 (Додаток 13) в частині забезпеченості навчальних приміщень мультимедійним обладнанням (мінімальний відсоток кількості аудиторій – 10%).

У ході експертної перевірки встановлено, що для забезпечення спеціальності 5.03040101 «Правознавство» станом на 04.06.2018р. придбано два мультимедійних проектора для обладнання кабінету №77 «Трудового права та права соціального забезпечення» та кабінету №65 «Сімейного, цивільного, кримінального права та процесу».

Копія наказу про організацію роботи мультимедійних аудиторій №71-з від 01.06.2018 р., яким зазначене обладнання закріплено за відповідними аудиторіями, представлена у додатку 3.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець



## 11. Загальні висновки та пропозиції

Зміст, організація, кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне забезпечення освітньої діяльності, рівень підготовки фахівців зі спеціальності 5.03040101 «Правознавство» у Кіцманському коледжі Подільського ДАТУ відповідають діючим нормативам освітньої діяльності та акредитаційним вимогам щодо підготовки молодших спеціалістів.

Для подальшого удосконалення освітньої діяльності, поліпшення якості підготовки фахівців експертна комісія пропонує:

- цикловій комісії юридичних дисциплін продовжити роботу з удосконалення методичного забезпечення навчальних дисциплін, у т.ч. приділити увагу засобам діагностики знань студентів, оновленню рекомендованої літератури, тематики курсових робіт;

- здійснювати поповнення бібліотечного фонду новітньою спеціалізованою літературою;

- продовжити активну співпрацю з роботодавцями регіону щодо сприяння подальшому працевлаштуванню випускників коледжу за спеціальністю 5.03040101 «Правознавство».

**На підставі вказаного вище експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок про можливість акредитації спеціальності 5.03040101 «Правознавство» у Кіцманському коледжі Подільського ДАТУ з ліцензованим обсягом 40 осіб денної та 25 осіб заочної форм навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст.**

### Голова експертної комісії:

Виконувач обов'язків завідувача кафедри державно-правових дисциплін Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук, професор



Д.М.Лук'янець

### Член комісії:

Голова циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка



Н.К.Бурдіна

### З експертними висновками ознайомлені:

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету, доктор економічних наук, професор



В.В.Іванишин

Директор Кіцманського коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету



Ю.М.Філіпчук

«06» червня 2018 р.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

**Порівняльна таблиця відповідності показників забезпеченості  
Кіцманського коледжу Подільського державного аграрно-  
технічного університету ліцензійним та акредитаційним  
умовам підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності  
5.03040101 «Правознавство»**

Назва показника (нормативу)	Значення показника за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст		
	Вимоги	Фактично	Відхилення
1	2	3	4
<b>1. Загальні вимоги</b>			
1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	-
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна/заочна форма навчання)	40/25	40/25	-
<b>2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності</b>			
2.1 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	-	-	-
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	-	-	-
2.2 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	-	-	-
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	-	-	-

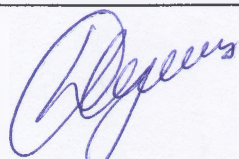
Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	-	-	-
2.3 Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступеннями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	-	-	-
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	-	-	-
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану):			
- цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки	25	61	+36
- цикл природничо-наукової підготовки	25	33	+8
- цикл професійної та практичної підготовки	25	41	+16
2.5 Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	-
2.6 Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:			
доктор наук або професор	-	-	-
кандидат наук, доцент	-	-	-
<b>3. Матеріально-технічна база</b>			

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

3.1 Забезпеченість лабораторіями, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	-
3.2 Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+30
3.3 Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належить до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво» крім спеціальності «Дизайн»)	6	6,6	+0,6
3.4 Наявність пунктів харчування	+	+	-
3.5 Наявність спортивного залу	+	+	-
3.6 Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	-
3.7 Наявність медичного пункту	+	+	-
<b>4. Навчально-методичне забезпечення</b>			
4.1 Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	-
4.2 Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	-
4.3 Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	-
4.4 Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):	100	100	-
4.4.1 Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
4.4.2 Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт(% від потреби)	100	100	-
4.4.3 Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	+	+	-
4.5 Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	-
4.6 Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	-
4.7 Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	-
4.8 Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій), (% від потреби)	100	100	-
4.9 Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	-

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець

<b>5. Інформаційне забезпечення</b>			
5.1 Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	-
5.2 Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	3	4,3	+1,3
5.3 Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	3	8	+5
5.4 Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації:			
- наявність обладнаних лабораторій	+	+	-
- наявність каналів доступу	+	+	-
<b>6. Якісні характеристики підготовки фахівців</b>			
6.1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти:			
6.1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, годин, форми контролю, %	100	100	-
6.1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
6.2. результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців) на менше			
6.2.1. Рівень гуманітарних знань студентів:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	69	+19
6.2.2. Рівень фундаментальних знань студентів:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання, %	50	56	+6
- 6.2.3. Рівень фахової підготовки:			
- успішно виконані завдання з дисциплін фахової підготовки, %	90	95	+5
- якісно (на 5 і 4) виконані контрольні завдання з дисциплін фахової підготовки, %	50	55	+5
6.3. Чисельність викладачів постійного складу, що обслуговують спеціальність, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
6.4. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів та результатів їх діяльності	-	-	-

Участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіад, тощо)	-	+	+
--	---	---	---

**Голова експертної комісії:**

Виконувач обов'язків завідувача кафедри державно-правових дисциплін Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук, професор



Д.М.Лук'янець

**Член комісії:**

Голова циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка



Н.К.Бурдіна

**З експертними висновками ознайомлені:**

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету, доктор економічних наук, професор



В.В. Іванишин

Директор Кіцманського коледжу Подільського державного аграрно-технічного університету



Ю.М. Філіпчук

«06» червня 2018 р.

Голова експертної комісії



д.ю.н., професор Д.М.Лук'янець